

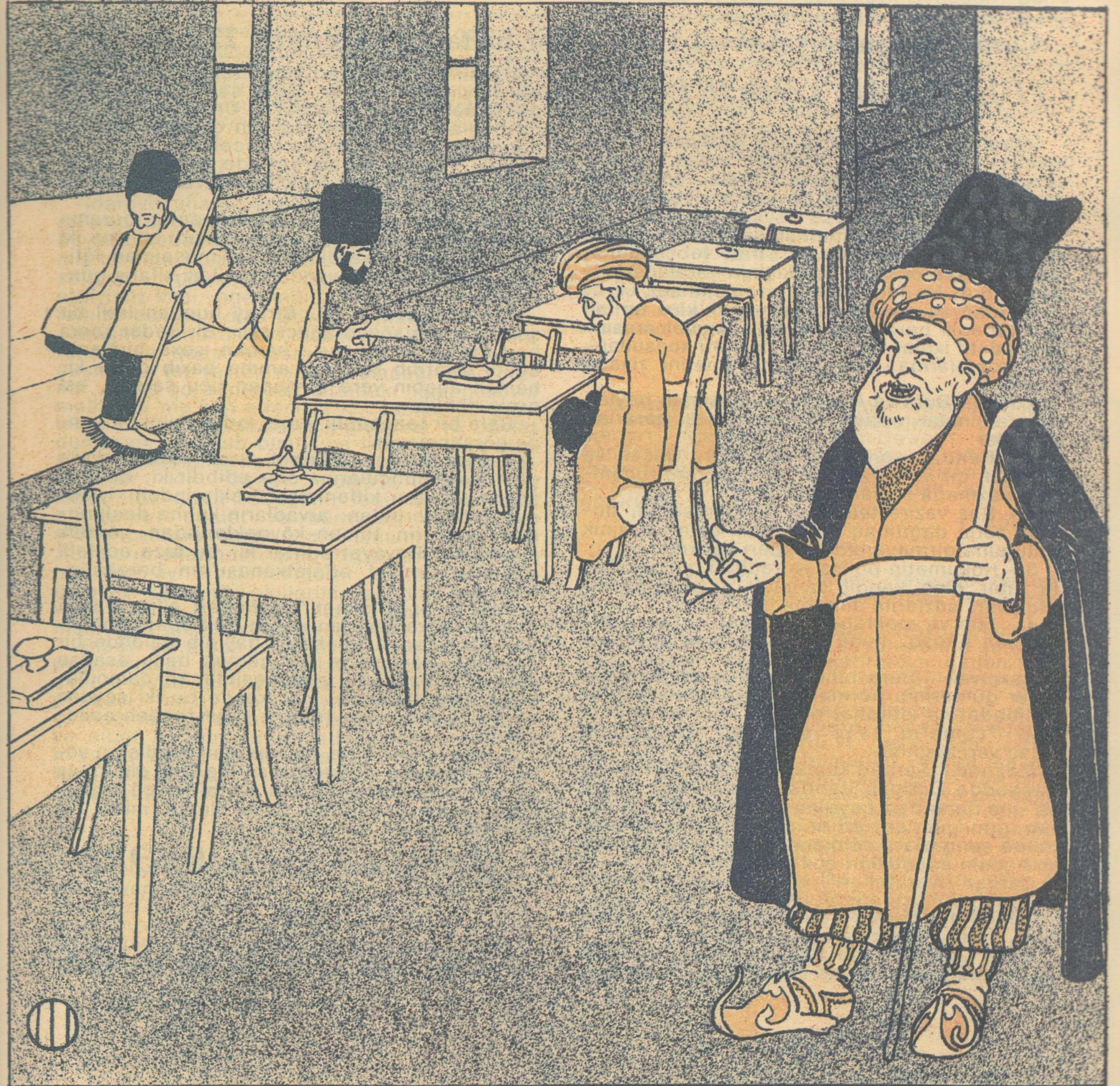
ملا نصرالدین

قیمتی ۱۲ پیگ

۲۳ یون

ЦѢНА 12 К.

№:72

(İdareyi ruhaniyyənin dəftərxanası) Bəs bu kürsülər nədən ötrü burada düzülüb?
Otuz altı dəfədir ki gəlirəm oğlumdan ötrü metrik istəməyə, əliboş gedirəm...

Abunə qiyməti Tiflisdə və ətraf üçün
aprelin əvvəlindən yanvarın birinədək,
yə'ni:

9 aylığı (39 nüsxə) - 4 manat

Altı aylığı (26 nüsxə) - 3 manat

Üç aylığı (13 nüsxə) - 1 manat 60 qəpik

Nüsxəsi 12 qəpik

Məcmuənin adresi: Tiflis, Voronsovski
küçədə, nömrə 47.

“Molla Nəsrəddin” idarəsi.

Тифлис, Воронцовская улица № 47

Редакция журнала

«МОЛЛА НАСРЕДДИН»

İdarəyə göndərilən məktub və məqalələr
açıq türk dilində yazılmış olmasalar,
çap olunmayacaqlar.

Cümə 14 cəmədiyəl-əvvəl 1324

Hər həftə nəşr olunur 23 iyun 1906

TELEQRAF XƏBƏRLƏRİ

İstanbul- Osmanlı hökuməti Rusiyanın millət məclisindən çox ürküb hər kim “millət məclisi” sözünü ağzına gətirərsə Afrika çöllərində ayaqları bağlanıb vəhşi heyvanlara yediriləcəyini e'lan etdi.

Tehran - İran hökuməti şiddətli nota ilə Tiflis məhkəməsinin qərarını ki, İran təbəəsindən Sıxlıəli Şəfəli oğlunun bir kişinin yaralandığından ötrü asılmasına aiddir, protest elədi.

Bundan savayı Qafqazda milçək kimi qırılan İran təbəəsi barəsində bu iki hökumət arasında şiddətli ixtilaf var. İran hökuməti konsullarının yazmalarına görə rus hökumətini ziyadə sıxışdırır.

Axısxa - Bura və Axalkələk müsəlman bəyləri və istarşinaları mitinq edib aşağıdakı qərarları qoydular:

1 - Bundan sonra biz dura-dura qaçan və boşanan qız və arvadların şər'i işlərinə ruhanilərin baxmağa ixtiyarları olmasın.

2 - Baş vəzirə teleqram göndərilsin ki, dumanı zorla dağıtmaq üçün lazım olan istirajnik qulluğuna girməyə bura bəyləri hazırdır.

3 - Hökumətin polisa və tədbirli qulluqçuları ilə əlbir olub kəndli camaatı qoymamaq ki, “Haq ver” sözlərini dillərinə gətirsinlər.

4 - Elm və məktəbə, hürriyyət və müsavata düşmən olmaq, necə ki insan ilana düşməndir.

Naxçıvan - Bura tacirləri qərar qoydular ki, bazar günlərinin hörmətinə dükanlarını bağlayıb ibadət və istirahət etsinlər və özgə şəhərlərin “cümə”ni tə'til saxlamaq ittifaqlarına qulaq verməsinlər.

Məşhəd - Sərhəd komandiri Əjdəhaüd-dövlə Məşhəddə Qətlgah qəbristanında şəhərin “zibil” mə'dənindən qayırılan uca səngərlərin sanını gün-gündən artırır. Və şimal tərəfdəki köhnə səngərləri möhkəmləndirir. Çünki rusların hücum edəcəkləri çox danışılır.

Qafqaz ziyarətçiləri İranın bu qəribə işlərini yavıqdan tamaşa etmək istədilər. Lakin üfunətin şiddətinə davam gətirə bilməyib qəşş elədilər. Tələf olanlar da var.

Bakı - Yaponiyada dəyanət məsələsi üçün təşkil olunmuş şuraya Dağıstan tərəfindən

Zədyanlı Molla Əhməd, Bakı tərəfindən C. qazisi tə'yin olunmuşlar. Əgər şəbir gəlməsə bu günlərdə hərəkət edəcəklər. Umidvarız ki, yolda bunların qabağına dovşan çıxmasa islamın həqqaniyyətini isbat edə biləcəklər.

Bakı - Şəhər şurası həftədə üç dəfə məclis edir. Əhalinin hər ehtiyacı müzakirə olunub vaxtilə sərəncam edilir.

Tiflis - 19 iyun. Quba müsəlmanları buranın meyxanalarına altı yüz boçka çaxır, on min iki yüz pivə sifariş verdi. Erməni-müsəlman iğtişaşı səbəbindən İrəvandan bu il az sifariş göndərilib.

Cavad uyezdi - 20. Bir ay bundan irəli bir şəxs yerə bir söyüd ağacı əkir. Bir qədər sonra haman ağac quruyur. haman şəxs hirslənib ağacı çıxardıb tollayır, amma baxıb görür ki, haman ağacın yerə quylanan ucu saralıb, əsl qızıla dönüb.

Belə bir təəccüblü vəqiə indiyə kimi bir yanda görsənməyib.

Xaksər (İran) - Gömrük naziri Akülüd-dövlə gömrük qulluqçularına əmr edibdir ki, bundan sonra zəvvarın kiflənməmiş çörəklərindən, iylənmiş pendirlərindən, arvadların köhnə donlarından, kişilərin tuman-köynəklərindən gömrük alınmasın. Rəvayət edirlər ki, bu təzə ədalətli qanunlar “millət ədalətxanası”nın bərəkətindən imiş.

Tehran - Hökumət tərəfindən e'lan edilən qanuna görə bundan sonra Yevropaya təhsildən ötrü gedən tələbələr qayıdıb gələndə bir qraxmallı köynək və bir gümüş başlı əsadan savayı bir özgə şey gətirməsinlər ki, damojnalarda axtarılacaqdır. Hər kəsdə bu iki şeydən savayı özgə bir şey tutulsa, ağır tənbeh ediləcəkdir.

Təbriz - Qraf Vitte Yevropadan Hindistan yolu ilə Tehrana gedəcəkdir. Mə'lum olduğuna binaən İran vəziri-dərbarı ilə bir neçə lazımlı sözlər danışılacaqdır, belə olursa millət və dövlətin səadətidir.

QAFQAZ XƏBƏRLƏRİ

Bakı

Bu gün Bakıda bazar ilə keçirdim, gördüm iranlı məscidində səkkiz yüzə kimi başı sarın-

miş, qolu əzilmiş, gözü qızarmış həmsəhərilər əlləri qoltuğunda, başları çiyində oturmışlar. Dedim, dadaş, siz burada nə gəzirsiniz və sizə nə olub? Birisi bir ah çəkdi, dedi ki, biz "fəxr-millət" Hacı'nın fabrikasında işləyirdik. Allah lənət eləsin pis adama, bizi başdan çıxartdılar ki, siz də adamsız, ixtiyarınız var, hüququnuz var. Biz nə bilək?.. avam adamıq, biz də bir tələbnamə yazdırıb verdik Hacıya. Birdən gördük, a başına dönüm!.. saldat, kazak töküldü üstümüzə, bizləri əzdilər, döydülər... Biz nə bilək ki, fəqirlərin, kasıbların heç bir şeydə haqqı yox, ixtiyarı yoxdur?.. O da müsəlman fəqirləri, özümüz də İran uşağı... Nə deyəcəkdim... Yadımdan çıxdı...

Başıqapazlı

Tiflis

Müsəlman çörəkçiləri belə qərar qoyublar ki, zapastovka başlanan kimi onlar da İran çörəyinin mislin bişirsinlər, belə ki, Balaxana fəhlələri yedikləri qara çörək onun yanında plov əvəzində olsun, necə ki qədim iqtisada fürsəti fəvqə verməyib nümunəsini pişirmişdilər.

E'LAMNAMƏ

İdareyi-ruhaniyyərdən qazilərə aşağıdakı məzmununda e'lamnamələr yazıldı: bu günlərdə duyulan xəbərlərə görə Dövlət duması istiqlalımız tərəfdarı olan vəzirləri basır. lakin biz müsəlman ruhaniləri japon-rus davasında etdiyimiz kimi, əgər indidən sərəvəq olub idarəmizə düşmən olan Dövlət dumasının məğlub olmağına canü-dildən dualar etsək və vəzirlərə ruhani və qüdsi imdadımızla kömək dursaq, düşmənin tez vaxtda məğlub olacağı ümid olunur. Buna görə idarəniz altındakı hamı duxovni mollalara mə'lum edəsiniz ki, camaat iş-güclərini buraxıb məscidlərə yığınsınlar və Dövlət dumasının məğlub olmağına ixtis ilə dua eləsinlər və mollalar hədislər oxuyub camaata bildirsinlər ki, Dövlət duması hüquq və ixtiyaratda gəda ilə ağanı, fəqir ilə dövlətlini bir tutub, ədalət və hürriyyəti e'lan edir, e'dam cəzasını qaldırır, əfvi-ümumi tələb edir, zalımların əllərindən artıq torpaqları alıb fəqirlərə verməyi məsləhət görür, səltənətə alçaq əməlləri və kənd vəkillərini qarışdırır və məşvərət üsullə iş görmək istəyir. Halbukibunlar insaniyyət aləminə təmamən ziddirlər.

Əlbət və əlbət canü-dildən çalışsınız ki, müsəlmanlar gözəl əxlaqlarını pozub və müfsidlərə uyub dumayı xahiş etməsinlər və qədimdəki şə'n və ixtiyarımızın əlimizdən çıxmağına bais olub günaha girməsinlər. Əlbət və əlbət ki, bu barədə edəcəyiniz qeyrət və millətpərəstliyə görə naçalniklərin və pristavların iltifatlarına nail olacaqsız. Allah üzünüzü qara etməsin. Amin ya rəbbül-ələmin.

Gəncə

Ağa Cəlil Məmmədquluzadə! Siz cənablardan təvəqqə olunur ki, bir neçə kəlməni dərc edəsiniz ki, Gəncə şəhərində mənim iki nəfər qonşum var, biri sağımda, biri solumda. İkisi də molladı, məni qoymurlar ki, qəzet oxuyam: hər qəzetə baxmağıma bir manat iştirab qo-

yublar. Mənə deyirlər ki, babi olarsan, oxuma. Təvəqqə olunur ki, bu ki yazmışam, buna diqqət edəsiniz.

Əz-tərəfi Zalıbəyov

İ d a r ə d ə n: qardaşım, biz buna çoxdan diqqət etmişik, amma sən də ki, nə çarə etmək, çünki:

Bər siyəhdil çe sud xandəni-və'z
Nərəvəd mixi-ahəni bərsəng.

Axısxa uyezdində Azğur kəndindən yazırlar:

Bu il həmd olsun cindarlarımızın bazarı röv-nəqlidir. Çünki Gürcüstanda kazakların vəhşi rəftarlarından qorxub meşələrə qaçan və dəli olan arvad-uşaqların sanı xeyli ziyadədir. Bunlardan bizim xoşbəxt məmləkətimizə hər həftə müalicə üçün dəstə-dəstə gəlirlər. Bizim başımızı uca edən cindar mollarımızın allah ömürlərini qiyamətə qədər uzatsın.

İdarədən: kim deyir ki, Axısxa və Acara müsəlmanları gürcülərə kömək etmərlər?

Səyahətnamədən

Qafqaziyada statistik xəbərinə görə beş milyon müsəlman var. Bunların yüzdə 97-i savadlıdır, 132 e'dadiyyə, 621 rüşdiyyə. 3 mindən ziyadə ibtidaiyyə məktəbi və səkkiz yerdə darülfünun, 14 yerdə darülmüəllimin məktəbləri var. Gördüyüm şəhərlərin hesabxanalarında bir ya iki müsəlman dustağı tapılır idi, o da böhtan ilə tutulmuş. Bu şəhərlərdə tiryək və qumarxana heç tapılmaz.

Yalançı

Ağdam

Qafqazda erməni-müsəlman sülhünə Əsgəran ermənişi və Ağdam müsəlmanı çox səy edirlər; Ağdamdan "Qoç-Dəvət" qəzetinə göndərilən məktub bunu xüsusi isbat edir. Əgər aramızda bir neçə nəfər bu qisim xeyirxahi-sülh adamlar olursa, aramızdan tez ədavət götürülər.

Xəbərçi

Qazaxdan

Cənab müdiri-möhtərəm, təvəqqə edirəm ki, mənim məktubumu qəzetinizdə çap edəsiniz.

Mən Hacı Rəhim Əli oğlu Qazaxda olurdum. Mənim allahın əmrilə və peyğəmbərin şəriətilə halal əyalım gecə su gətirməyə gedən vaxt Dağ Kəsəmənli sakini Tatlı oğlu Süleyman əyalımı götürüb qaçır. İndi mənim evimdə bir dörd aylıq qız və bir nəfər beş yaşında uşaq qalıbdır. Bu əhvalı gedib uyezni naçalnikə dedim, mənə bir-iki kazak verdi ki, get arvadını axtar. Mən də axtarıb tapa bilmədim. Sonra mə'lum olur ki, əyalımı qaçırdan oğlan gedib qazi Molla Tacı oğlunun yanına, cənab qaziyə pul verib və qazi din və imanını satın alıb övrəti cəbr ilə məndən boşadıb haman oğlana nikah edibdir. Mən getdim haman qazinin yanına və dedim ki, bu bir kişilik deyil ki, eləmisən. Gör qazi mənə nə cavab verir: ay Hacı, sən allah əl çək, dünyada məgər arvad başına qəhətdi? Zeynəb olmasın, özgə birisi olsun. Kimi ürəyin istəyir alım sənə.

Aya bu günə zülm və sitəm bizim şəriətdə varmı? Heç olarmı ki, ər sağ ola-ola arvadını qazi əlilə özgə alsın? Müdiri-möhtərəm, çox

7. (Bax teleqramlara)

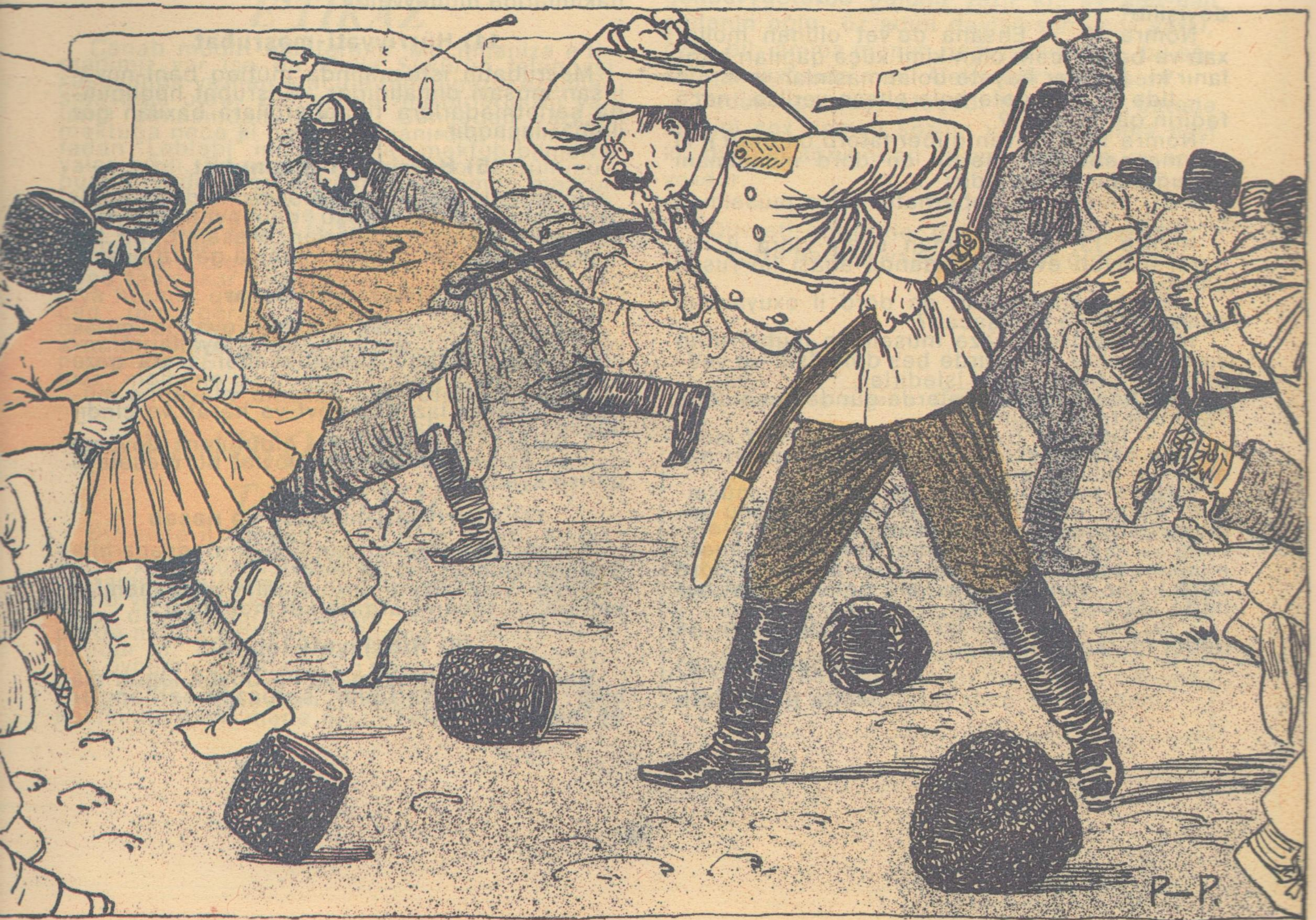

— Ay xan, allaha şükür, dövlətin həddən aşıb, nə olar ki, əlli-altmış manat ehsan eləyib məscidin bu uçuq divarını təmir etdirəsən?

Yeni cavabı yazmışam. Hacı Zeynalabdin Tağıyev pul göndərsin

Hər nə salarsan aşına

O çıxar qaşığına

təvəqqə edirəm ki, bu əhvalatı tezlik ilə qəzetdə yazasınız.

**Mən Hacı Rəhim Əli oğlu Zeynəb
Məhərrəm qızının əri.**

İdarədən

Bu məktub yazılıb "İrşad"ın 142-ci nömrəsində. Amma biz bu məktubu yazsaydıq, deyəcək idilər ki, bu olan iş deyil, Molla Nəsrəddin bir böhtandı mollalara yazıb, çünki mollalar ilə arası yoxdur.

Yazıq Molla Nəsrəddin!

TƏ'LİM KİTABI

MOLLA NƏSRƏDDİNİN HESAB MƏSƏLƏLƏRİ

(10-cu nömrədən sonra)

Mübtədildəndən ötrü

Nömrə 10. - Əkinçi əkdüyü buğdanın otuzdan on hissəsini verir mülkədara, on hissəsini verir molla və dərvişə (yuxu tə'biri, qızdırma duası və qeyri zəhmətlərin əvəzində), on hissəsini də qlava və pristava rüşvət və divan xərci...

- Əkinçinin özünə nə qədər buğda qaldı?

Nömrə 11. - Bir kişi evinə üç dənə alma gətirdi: birini verdi oğluna, birini qızına və birini də özü yedi.

- Arvada neçə alma yetişdi?

Nömrə 12. - Yetmiş il bundan irəli bina olunan Naxçıvan hamamlarının xəzinəsinin suyu yeddi ildə bir dəyişilir.

- İndiyə kimi bu hamamların suyu neçə dəfə dəyişilib?

Nömrə 13. - Ehsana dəvət olunan molla, xan və bəylər cəm olan kimi küçə qapıları bağlanırsa, fəqirlər həyatə dolanmasınlar.

- İldə iki min dəfə belə ehsan verilsə, neçə fəqirin qarnı doyar?

Nömrə 14. - İrəvan qubernatoru on dörd il ki bu mənəbdədir, hər il on dörd müsəlmanı qulluğundan kənar edir.

- Bu müddətdə qubernator neçə müsəlman çıxardı?

Nömrə 15. - Müsəlman uşağı dörd il rus dərsi oxuyub evinə qayıdanda anası ilə rusca danışır.

- Bu hesabla cavan on dörd il oxuyandan sonra nə dildə danışacaq?

16. - Qafqazda təzə müsəlman mühərrirləri yazdıqları hər bir sətirdə beş dəfə "şu" və yeddi dəfə "işte" kəlməsi işlədirlər.

- Bu hesabla mətbəələrdə gündə neçə dənə "Ş" hərfi tərtib olunur?

17. - Tiflisdə "Svyataya Nina" adlı qız məktəbinin təzə məscidində müsəlman qızları namazı rus dilində qılırlar.

- Neçə müddətdən sonra Qafqazda müsəlman qızları millətin tərəqqi və tərəddünü yolda çalışmağa qabil olacaqlar?

18. - Şəhərlərdə "Molla Nəsrəddin" məcmuəsini satan vəkillərimizin hər birinə on dörd dəfə kağız göndərilib ki, ələ gələn pulları hər həftə idarəyə yetirsinlər.

- Bu hesabla otuz iki vəkilə indiyə kimi nə qədər marka verilib?

(Hələ qurtarmayıb)

Molla Nəsrəddin

İRANDA HÜRRIYYƏT

7-Cİ NÖMRƏDƏN MABƏ'D:

10) Hürriyyəti-hökumət

Xüsumatda mürəfiəcatda hakim müəyyən olmayacaqdır. Hər bir sahibmənsəb, yaxud sahibləqəb bu əmrlərə mülhizə edib qət'i-fəsl edə bilərlər. Təarüz və təzahümi-hükkam olsa əksəriyyət fərraş və nöker müni-sidq və dəlili-həqq ola bilər.

11) Hürriyyəti-əhtikar

Vüzəra, vükəla, ə'yan, üləma və sairərbabi-miknət və sərvət arpa və buğda əhtikarında müsəvi olsunlar. 20, 30, 40 il, bəlkə hər qədər kefləri istəyə anbarlara hər il təzə qəlləni töküüb bir dənə də xalqa satmasalar, heç kəsin danışmağa haqqı olmasın.

Qəyd. Çürüyən qəlləni ilbələrbablar çıxarıb çölə tökməlidirlər. Əgər çox olsa hamamda yandıрмаğa gecələr də hamamçılara dəxi sata bilərlər.

12) Hürriyyəti-xəbbaz

Çörəkçilər fəqət buğda-arpadan çörək bisməyə bundan belə məcbur olmayacaqlar. Hər nə çörəyə qatmaq bacarsalar, bəqədri-imkan qata bilərlər.

13) Hürriyyəti-bazar

Hər bir mətəin qiymətinin tərəqqi və tənəzülü pul qiymətliyinə ya xəridarın çox azlığına bağlı olmayacaqdır, əsnafın fərraşbaşı ya bir fərraş, ya bir kəllaş ilə bərişmaqlarına mərbutdur. Və əskik satanlar sata bilərlər, müaxizələri dünyada olmayacaq, bu məsələ qiyamət hakimlərinə mühəvvəldir.

14) Hürriyyəti-məşrubat

Məşrubatın istə'malında mütləq bəni-növ'i-ınsan müsəvi olmalıdırlar. Məşrubat hüququnda şəriətmədarlara tulanbarçılara baxılan göz ilə baxılacaqdır.

15) Hürriyyəti-məsnukat

Dövlət sikkələrini gətirməkdə heç kəs məcbur olmayacaqdır. Xoşu gəlməyən bir şeyi kəsir edib də gətirə bilərlər. Məsələn: bir tünəni 9 qrana, bir qranı 18 şahıya gətirə bilər.

16) Hürriyyəti-fərar

Heç kəs öz vətəninə əhli-əyalına çörək verməyə məcbur deyildir, hamı əyallarını sahipsiz qoyub labüd şəhərbəşəhər avara gəzə bilərlər.

Qəyd. Qürbətdə pul qazanıb vilayətinə müraciət edənlər lazımdır xəvfi və həras və cındır libasda dolansınlar.

2-Qəyd. Duvəli-xaricdə öldürülən rüəyanın qanları öz boyunlarıdır. Dövlət bu məsələyə qarışmayacaqdır.

17) Hürriyyəti-mənsəb və nəsəb

Hər bir alçaq qulluqdan böyük mənsəbə birdən daxil olmaq mümkündür.

Qəyd. Vaiz silkinə daxil olanlar xaric məmləkətlərə, xüsusən Qafqaza keçməlidirlər.

18) Hürriyyəti-ləqəb

Hər bir kəs bir az maya ilə böyük ləqəb ala bilər: qoşunsuz sərtiblər, sərbəzsiz sərhənglər də məsələni ola bilər.

19) Hürriyyəti-əyalət

Hər bir sahibi-dövləti-əyalət hökumətə qabil ola bilər, savadı olmaq və ya məkatibi-aliyə qurtarmaq gərək deyildir.

QOCALIQDAN ŞİKAYƏT

Əfsus qocaldım, ağacım düşdü əlimdən
Səd heyf cavanlıq
Zə'f eylədi aciz məni, qaldım əməlimdən
Çəkdim nə ziyanlıq
Saldıqca cavanlıqda keçən günləri yadə
Dərdim olur on qat
Yarəb, yetərəm bir dəmi dünyada muradə?
Heyhat və heyhat
Saqqal ağarıb, bel bükülüb, dinmə filanı!
Övqatım olub təlx
Övrət də yaxır saqqalıma gündə hənanı
"Rişi ki bərəng ilax".
Yad olsun o günlər ki, muradımcə gəzərdim
Sazəndə uruqnan
Min acizi-biçarələrin başın əzərdim
Sillə yumuruqnan
Bu sayədə hər ləhzə edib sə'y, təlaş
Sərvət qazanırdım
Təhsil eləyib qol gücünə əmr-məaş
Dövlət qazanırdım
Ə'zalar isə süst olub indi qocalıqdan
Bir dadrəsım yox
Görməzmişən əhvalımı, düşdüm ucalıqdan
Fəryadrəsım yox
Heç yerdə səsis yox
Kəskin nəfəsım yox
Fikrimdi cavanlıq
Başqa həvəsım yox.

Hop-hop

E'TİRAZ

Cənab müdiri-möhtərəm! Məcmuənizə e'timadımız var isə də Molla Sükürün falaqqası xüsusunda yazılan əracif e'timadımızın azalmasına bəis oldu. Bunlar isə müxbirlərinizin yalançı olmasından nəşidir. Gəncədən yazılan məktuba necə ki qərar idi inanırdıq, lakin Culfadan "Ləbləbi" imzalı yazılan məktub bilmərrə yalan çıxdı. Bu saat Parisdə Sorbon darülfünununun müdürindən aldığı teleqramda məzkur falaqqanı bir nəfər firəng səyyahı oğurlayıb Parisə aparmışdır və keçən gün nümunədən ötrü bir neçə kəsi falaqqaya qoymuşlar. Təvəqqə edirik bundan sonra Culfadan gələn məktublara diqqət buyurasınız, çünki orda bir neçə tamahkar kəmsiyonçular vardır, nə mollaya hörmət qoyurlar, nə dərvişə. Belə ki, keçən gün qərar qoymuşlar İrlandan gələn dərvişlərin hər birisinə bir qəsideyi-kəmsiyə alsınlar. Əlbəttə, bu günə adamlara e'tibar etməməlidir. Biri ki dərvişin hörmətini saxlamaz, mollanın da hörmətini saxlamaz.

Hərdəmxəyal

VLADIQAFQAZDA TƏRƏQQİ

Bir neçə il bundan irəli yolum düşdü Vladıqafqaz şəhərinə. Vəqəən gözəl şəhərdir. Bir qədər körpünün üstündə durub çaya və dağlara tamaşa elədim, sonra bir qədər bulvarda gəzib yoruldu və istəyirdim ki, gedim mənzilimə, dişimin ağrısı başladı. Alfan heç kəsi bu dərddə mübtəla etməsin. Başına gələnərə məlumdur ki, diş ağrısı necə bir bəladır. Qəraz, sağ ovcumu ağzıma basıb üz qoydum diş həkimini axtarmağa və şəhərə nabeləd olduğum cəhətə qaradovoydan təvəqqə etdim ki, diş həkiminin evini mənə nişan versin. Qaradovoy

əlını bir tərəfə uzadıb dedi: "Vot tak ustupay" Uz qoydum hamın tərəfə getməyə. Əvvəl qabağa gələn bir gözəl imarət idi. Uzaqdan qapının üstündə səfəqli bürünc taxtasını görüb dedim əlbət həkimin evi burda olmalıdır, amma yavıqlaşdı gördüm ki, qapıda rus hərfləri ilə yazılıb "Aliakper Aliakperoviç Aliyev". Gördüm ki, bu ev həkim evi deyil, çünki olsaydı, qapıda işarə olardı. Keçdim. Bir qədər gəzib genə bir elə imarətə rast gəldim. Bu dəfə qapıya kağız parçası vurulmuşdu, kağızın üstündə genə rus hərfləri ilə yazılmışdı: "Quseyn Amiroviç Quseynov". Keçdim. Dəxi küçə az qalırdı qurtarsın, amma küncdə genə bir təşəxxüslü evin qırmızı və təzə rənglənmiş qapısında oxudum: "Djabbar Aliaskeroviç Aliaskerov". Dəxi dayana bilməyib istədim gedim mənzilimə ki, həkimini mənzilə gətirdirəm. Bulvarın getdikdə gördüm birisi məni çağırır, ay Mozalan, bir buraya zəhmət çək. Məni çağıran altıncı budkanın sahibi məşədi Rəhim Kərimov cənabları idi. Könlümdə dedim yaxşı oldu, bu şəxs mənə həkim tapar. Budkaya yavıqlaşdı dərdimi məşədiyə söylədim və bunu da dedim ki, məşədi, məşallah, sizin şəhərin müsəlmanları təməmən tərəqqi ediblər, çünki hamısı adlarını rus adlarına oxşadıblar. Məşədi Rəhim mənə cavab verdi ki, doğrudur, buranın müsəlmanları qeyri müsəlmanlara nisbət qabaqdadırlar. Dedim, məşədi, bunun səbəbi nədir? Məşədi cavab verdi ki, bunun səbəbi əvvəla Rusiyanın buraya yavıq olmağı və ikinci, Rusiya darülfünununda oxuyan cavanların çalışmasıdır.

Dedim bu axırincisini başa düşürəm. Məşədi başladı bir belə əhvalat nağıl etməyə:

Keçən həftə bura müsəlmanlarının Fitilbörk darülfünununda oxuyan uşaqlarından bir nəfər student (tələbə), Əli adında, atası Hacı İsgəndərə yazır ki, ata, mənə pul və kağız göndərəndə mənim adımlı Əli yazma, yoldaşlarım gülürlər, yaz "Alyoşa Aleksandroviç". Hacı İsgəndər götürüb oğluna yazır ki, ay flan-flan şüdənin oğlu, öz adını dəyişibsən, çox yaxşı, özün bil, amma mənim nədi taxsırım ki, bu ağsaqqal vaxtımda məni Aleksandr eləyibsən?

Dedim, qardaş, Məşədi Kərim, bu barədə mənim çox deməli sözüm var idi, amma heyf ki, dişimin ağrısından ağzımı açmağa imkanım yoxdur.

Qüvvəti-güftar hər gahi ki darəm yar nist,
Yarra hərgah yabəm qüvvəti-güftar nist.

Mozalan

Müdir və baş mühərrir: Cəlil Məmmədquluzadə

E'LAN

Bətürkmənəhayi-Axal və Mərv bəkəməli-ehtiram e'lam mişəvəd dər təvəbeyi-Qoçan və dər cüz' idareyi-dairşüdə mövsüm bəidareyi-namus və dər in idarə düxtərəhayi-bakirə, cahiləyə mühənnisə bəfüruş mirəsəd və hökumət sərhədi-şimaliyi-Iran əz-xiridarən nəhayət həmrəhira bəcay xahənd avürd. Əlahaza əz-irbəbəd hər kəs talib və xiridar başəd bəidareyi-Nəngiyyə (namusiyyə) rücu' fərmayənd.

- Bax dadaş mən sənə deyirəm ki, mənə pul ver, gedim kişmiş alım, yoxsa bu qab-qasıqları qıracağam

